

Regeringens proposition

2008/09:116

Kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken

Prop.
2008/09:116

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 februari 2009

Fredrik Reinfeldt

Anders Borg
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner att Sverige medverkar i en kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken (EIB). Kapitalhöjningen finansieras helt ur bankens tillgängliga reserver och den innebär att Sveriges grundkapital i EIB ökar med 2 008 831 054 euro till 6 910 226 000 euro. Grundkapitalet består av dels inbetalt kapital, dels garantikapital. Garantikapitalet är det belopp som Sverige och övriga medlemsländer förbinder sig att tillhandahålla vid behov. Sveriges garantikapital för banken ökar med 1 908 389 501 euro till 6 564 714 700 euro genom förslaget. Även det inbetalda kapitalet ökar till följd av förslaget och ökningen finansieras genom en överföring från EIB:s tillgängliga reserver.

Förslaget har sin bakgrund i att EIB väntas nå gränsen för hur mycket institutionen kan låna ut med befintligt kapital före utgången av 2009, vilket är ett år tidigare än vad som bedömdes av banken i juni 2008. Finanskrisens effekter har skapat ett ökat behov av långivning från institutioner som EIB. Europa har gått in i en lågkonjunktur, vilket medfört att Europeiska rådet och Rådet för ekonomiska och finansiella frågor uppmanat EIB att öka sin utlåningsverksamhet.

Kapitalhöjningen beräknas vara tillräcklig för att rymma den långivning som förutses fram till och med 2015.

Innehållsförteckning

Prop. 2008/09:116

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Ärendet och dess beredning.....	4
3	Bakgrund	5
4	Överväganden.....	6
5	Ekonomiska konsekvenser.....	7
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 februari 2009	8

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2008/09:116

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner Sveriges medverkan i kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken (avsnitt 4).

2 Ärendet och dess beredning

Styrelsen i Europeiska investeringsbanken (EIB) har i december 2008 beslutat att rekommendera en höjning av bankens grundkapital. Höjningen medför inget behov av utbetalning, men däremot av ökade garantiåtaganden från bankens ägare, däribland Sverige. EIB:s beslut om kapitalhöjning har föregåtts av att bl.a. Europeiska rådet uppmanat banken att utvidga sin utlåningsverksamhet. EIB förväntas spela en viktig roll i arbetet med att mildra effekterna av den turbulens som rått på de internationella finansmarknaderna sedan hösten 2008.

Det är EIB:s råd, vilket består av EU-ländernas finansministrar, som slutligen enhälligt godkänner kapitalhöjningen.

Under beredningen av propositionen har synpunkter inhämtats från Riksgäldskontoret.

3 Bakgrund

EIB är en fristående institution inom Europeiska unionen. Banken upprättades 1958 i enlighet med Romfördraget. Sverige blev medlem i EIB i samband med EU-inträdet (se prop. 1994/95:40 Budgeteffekter av Sveriges medlemskap i Europeiska Unionen). Medlemskap i EIB följer automatiskt med medlemskap i EU. Bankens huvuduppgift är att bidra till en balanserad utveckling av den gemensamma marknaden och därigenom ytterligare underlätta europeisk integration. Detta görs genom långsiktig finansiering av ekonomiskt sunda investeringar som främjar detta syfte. Förutom främjandet av en balanserad utveckling är miljöskydd, motverkande av klimatförändringar, småskaligt näringsliv, transporter, IT och energi prioriterade områden för bankens verksamhet. EIB:s grundkapital består av dels inbetalt kapital, dels garantikapital. Den del som betalas in uppgår till 5 procent av grundkapitalet. EU:s medlemsländer står gemensamt som garantier för banken. Varje medlemslands kapitalandel fastställs på grundval av landets relativa ekonomiska styrka. Sveriges totala kapitalandel i EIB uppgår till 2,97 procent.

EIB har en betydande låneportfölj jämfört med andra internationella finansiella institutioner. Utestående lånebelopp var cirka 355 miljarder euro vid utgången av 2008. EIB lånar årligen ut cirka 30 miljarder euro och långivning sker främst inom EU. Volymen utestående lån och garantier kan enligt EIB:s stadgar uppgå till högst 250 procent av grundkapitalet, vilket med nuvarande kapital motsvarar 413 miljarder euro. Höjningen av bankens grundkapital till 232 miljarder euro innebär att bankens utlåningsutrymme ökar till 580 miljarder euro. EIB:s utlåning finansieras i huvudsak genom upplåning på marknaden. De överskott som verksamheten genererar går till att stärka bankens reserver.

Sverige driver i EIB:s styrelse linjen att banken ska komplettera annan finansiering, i första hand privat, men även offentlig, samt ge ett mervärde i förhållande till övrig finansiering. EIB:s medverkan i projekt ska fungera som en hävstång för andra, särskilt privata, aktörers medverkan i projekten.

Sverige deltog i en kapitalhöjning i EIB 2003 (prop. 2002/03:1 utg.omr. 2, bet. 2002/03:FiU2, rskr. 2002/03:85).

4 Överväganden

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att Sverige medverkar i kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken (EIB), med verkan från och med den 1 april 2009. Kapitalhöjningen innebär att Sveriges grundkapital i EIB ökar med 2 008 831 054 euro till 6 910 226 000 euro. Genom kapitalhöjningen ökar Sveriges garantiåtagande gentemot banken med 1 908 389 501 euro till 6 564 714 700 euro.

Skälen för regeringens förslag: Finanskrisens effekter har skapat ett ökat behov av låneinstitutioner som EIB. Bristen på krediter på marknaden har gjort att efterfrågan på lån från EIB, liksom från andra internationella finansiella institutioner, har ökat. Europa har gått in i en lågkonjunktur, vilket medfört att Europeiska rådet och Ekofin har uppmanat EIB att öka sin verksamhet på flera områden. Som exempel på sådana områden kan nämnas lån till små och medelstora företag, förnybar energi och ren transport – särskilt bilindustrin – samt infrastruktur. Som en följd av detta beräknas långivningen från EIB öka med 11 procent eller 45 miljarder euro 2009 och 2010. I juni 2008 beräknades kapitalet vara tillräckligt för att möjliggöra den långivning som förutsågs fram till slutet av 2010. Banken väntas nu i stället nå lånegränsen med befintligt kapital före utgången av 2009. På längre sikt väntas långivningen återgå till sin normala trend, vilket innebär en ökning med cirka 3 procent per år.

EIB:s styrelse beslutade den 16 december 2008 att rekommendera en höjning av bankens grundkapital med 67 584 820 000 euro till 232 392 989 000 euro från och med den 1 april 2009. Andelen inbetalt kapital föreslås ligga kvar på 5 procent av bankens grundkapital, vilket innebär att den inbetalade delen av grundkapitalet ökar med 33 792 409 euro till 116 196 495 euro. Liksom vid den senast föregående kapitalhöjningen finansieras höjningen även denna gång helt ur bankens tillgängliga reserver. Därmed medför kapitalhöjningen inget behov av någon direkt inbetalning från Sverige. Däremot krävs en utökning av Sveriges garantiåtagande i förhållande till EIB med 1 908 389 501 euro till 6 564 714 700 euro. Sveriges kapitalandel förblir oförändrad efter höjningen.

Regeringen anser att det är mycket angeläget att den aktuella kapitalhöjningen kan genomföras för att EIB ska kunna svara på de ökade krav som ställs på banken till följd av finanskrisen. Kapitalhöjningen beräknas vara tillräcklig för den långivning som förutses fram till och med 2015.

5 Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär en kapitalhöjning som ökar Sveriges grundkapital i EIB med 2 008 831 054 euro till 6 910 226 000 euro. Kapitalhöjningen ska finansieras helt ur bankens tillgängliga reserver. Därmed medför kapitalhöjningen inga direkta betalningsförpliktelser för Sverige gentemot EIB. Den del av grundkapitalet som består av svenskt garantiåtagande gentemot EIB ökar med 1 908 389 501 euro till 6 564 714 700 euro. I de fall låntagare inte kan betala tillbaka lån täcks förluster av bankens reserver. Det är först om banken drabbas av mycket stora förluster som medlemsländernas garantiåtaganden behöver infrias. EIB:s status som prioriterad fordringsägare med god kapacitet att hantera kreditförluster och dess försiktiga risktagande vid kreditgivning utgör goda förutsättningar för att garantiåtagandet inte ska behöva tas i anspråk. Det har inte förekommit något infriande av garantikapital i EIB sedan Sverige blev delägare i banken.

Garantikapitalet är det belopp som Sverige och andra medlemsländer förbinder sig att tillhandahålla vid behov och som inte faktiskt betalas ut till banken. I och med det påverkar höjningen av garantikapitalet inte statsbudgetens saldo, statsskulden eller det finansiella sparandet. Däremot ökar statens garantiåtagande med upp till cirka 1,9 miljarder euro till totalt cirka 6,6 miljarder euro genom detta förslag. Om svenska garantiåtaganden skulle infrias så skulle det påverka statsbudgetens saldo, statsskuld och finansiellt sparande negativt, då ett eventuellt underskott i den särskilda reserven för garantikapital kommer att belasta statsbudgeten.

Kapitalhöjningen kan dock medföra en indirekt kostnad i och med att man tar i anspråk medel ur bankens reserver som hade kunnat användas för annat ändamål, såsom utdelning till ägarna eller som buffert för framtida kreditförluster.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 februari 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: Borg

Regeringen beslutar proposition 2008/09:116 Kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken